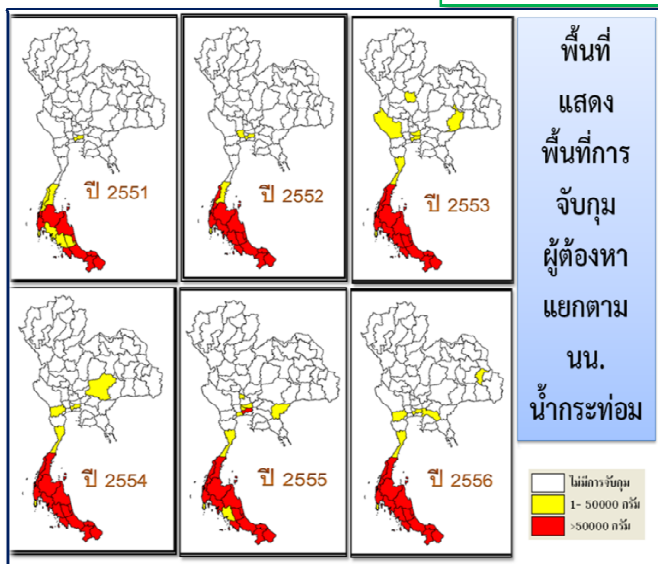

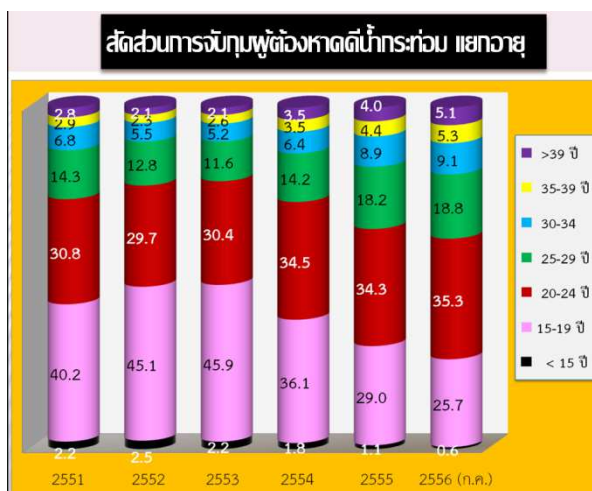
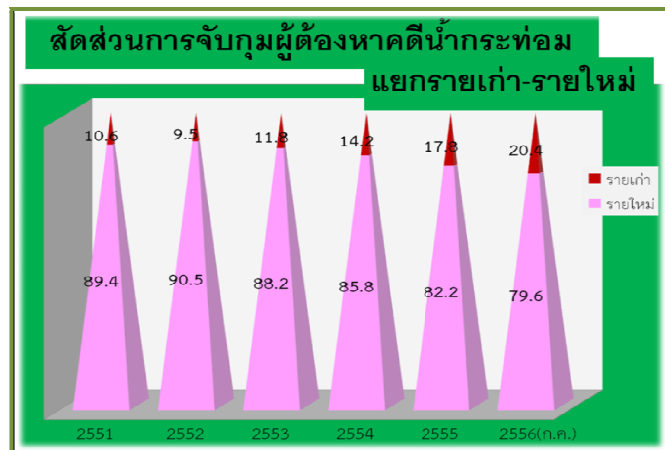
สถานการณ์น้ำท่วมในกระท่อม

ปัจจุบันการใช้พืชกระท่อมได้ถูกเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิม จากการเคี้ยวใบกระท่อม มาสู่การแปรรูปเป็นสารเสพติดชนิดใหม่ซึ่งรู้จักกันในชื่อ สี่คูณร้อย โดยการนำน้ำต้มใบกระท่อมไปผสม กับสารอื่น ได้แก่ ยาแก้ไอ เครื่องดื่มโค้ก ยากล่อมประสาทซึ่งได้แก่ อัลปราโซแลม (โซแลม) เป็นต้น กลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชนซึ่งรวมกลุ่มกันใช้เพื่อความสนุกสนาน และมีแนวโน้มที่จะรุนแรง เพิ่มขึ้นเนื่องจากการมีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากและมีราคาที่ไม่แพงสามารถหาซื้อได้โดยที่ไม่เดือดร้อน

การจับกุมคดีน้ำต้มใบกระท่อมแต่เดิมเกือบทั้งหมดจะอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ นอกจากนั้นก็เป็นพื้นที่ กทม. แต่ตั้งแต่ปี 2552 พบการจับกุมคดีน้ำต้มใบกระท่อมกระจายไปยังพื้นที่ภาคอื่นๆ เช่น จ.ยโสธร ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น แต่มีจำนวนไม่มากนัก

กลุ่มผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่ยังคงเป็นเพศชายเหมือนกับตัวยาอื่นๆทั่วไป เป็นเพศหญิงประมาณร้อยละ 3-4 เกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มผู้ต้องหาอายุน้อยแต่พบว่าแนวโน้มสัดส่วนในกลุ่มนี้ค่อยๆลดลงจากเดิมที่มีประมาณร้อยละ 90 เหลือร้อยละ 79.6 ประมาณ 4 ใน 5 (ร้อยละ 79.8) มีอายุอยู่ในช่วง 15-29 ปี โดยที่กลุ่มอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มสัดส่วนลดลง ขณะที่ช่วงอายุ 20-24 ปี มีแนวโน้มสัดส่วนเพิ่มขึ้น ข้อหาที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่แม้ว่าจะเป็นข้อหาครอบครอง ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 63.5 ขณะที่ข้อหาผลิตมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงและสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับพืชกระท่อม โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 30.5 ขณะที่พืชกระท่อมมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 12.1

ในด้านการบำบัดรักษาเป็นข้อมูลเฉพาะผู้เข้าบำบัดรักษา สี่ศูนย์ร้อยละ พบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจำนวนผู้เข้าบำบัดรักษามีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นโดยตลอดโดยเฉพาะในปี 2555 ที่มีการปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดได้มีการระดมการชักชวนให้ผู้เสพเข้ามาบำบัดรักษาจนทำให้ยอดผู้เข้าบำบัดรักษาสี่ศูนย์ร้อยละสูงถึง 1,360 คน เพิ่มขึ้น จากปี 2551 ถึง 8.5 เท่า ขณะที่ปี 2556 (ม.ค.-ก.ค.) มีผู้

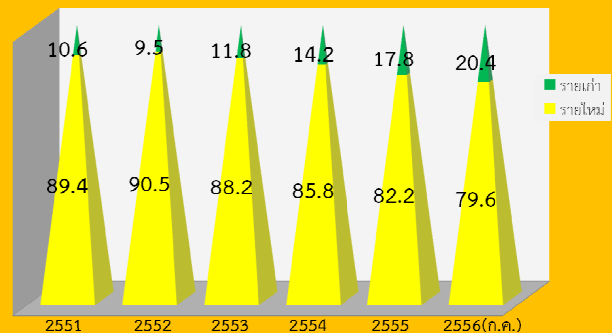

เข้าบำบัดจำนวน 834 คน ซึ่งสัดส่วนของผู้เข้ามารักษาโดยระบบสมัครใจที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 94 จากเดิมที่มีอยู่ประมาณร้อยละ 90-91 พื้นที่ของผู้เข้าบำบัดรักษาเกินกว่าร้อยละ 95 มาจากพื้นที่ภาคใต้เช่นเดียวกับคดีจากการจับกุม นอกจากพื้นที่ภาคใต้แล้วยังพบผู้เข้าบำบัดรักษามาจากพื้นที่ภูมิภาคอื่นๆแต่ยังมีจำนวนน้อยในแต่ละปีไม่ถึงร้อยละ 5

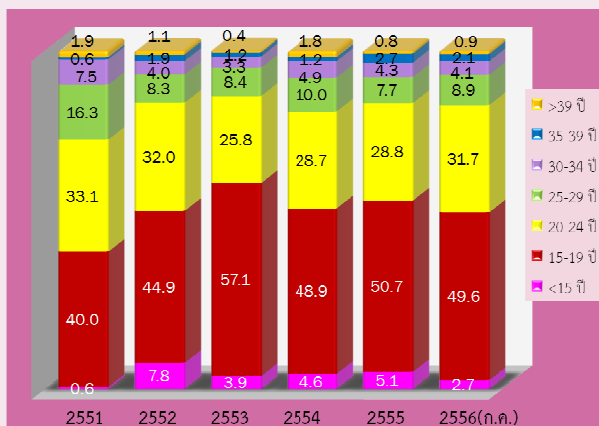
จากจำนวนผู้เข้าบำบัดรักษาที่ค่อนข้างน้อยประมาณ ร้อยละ 79.6-90.5 เป็นผู้เข้าบำบัดรักษา รายใหม่ ซึ่งสัดส่วนในแต่ละปีมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก ในจำนวนนี้เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุ 15-19 ปีเป็นหลัก รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 20-24 ปีและ 25-29 ปี ตามลำดับ การประกอบอาชีพกลุ่มหลักยังคงเป็นกลุ่มรับจ้าง เกษตรกร กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มว่างงาน โดยกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มหลักคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มอาชีพที่มี

สัดส่วนผู้เข้าบำบัดน้ำกระท่อม

แยกรายเก่า-รายใหม่

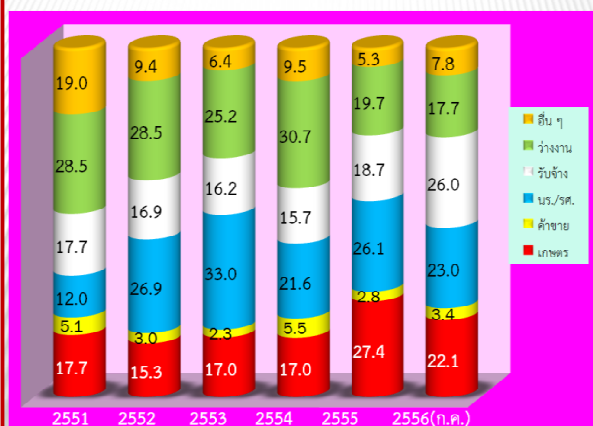
สัดส่วนผู้เข้าบำบัดน้ำกระท่อม แยกอายุ

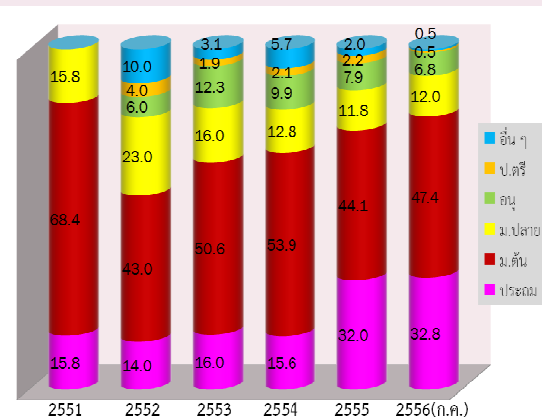
แนวโน้มเพิ่มขึ้นจะเป็นกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มเป็นกลุ่มหลักที่ใช้ทั้งพืชกระท่อมและสืคูร้อย ในส่วนลักษณะการใช้ แม้ว่าคำตอบที่ได้จากผู้เข้าบำบัดรักษาจะระบุว่าเป็นการใช้เพียงชนิดเดียวแต่ว่าสัดส่วนที่ได้มีค่าไม่สูง (ร้อยละ 41.7-68.9) ในส่วนของกลุ่มที่ใช้ตัวยามากกว่า 1 ชนิด ในลักษณะผสมหรือสลับ ยาเสพติดชนิดที่ 2 ที่มีการใช้จะมีหลากหลาย

ตัวยาท้งกัญชา ยาบ้า ไอซ์ กระท่อม เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่จะมีตัวยาหลักอยู่ 2 ชนิด คือ กัญชาและยาบ้า

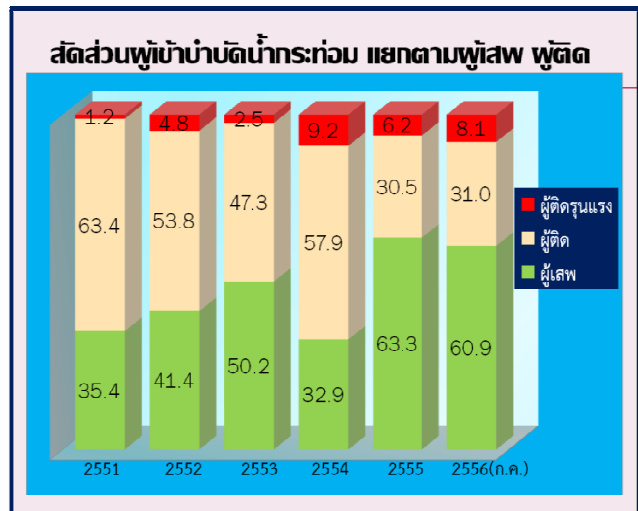
สัดส่วนผู้เข้าบำบัดน้ำกระท่อม แยกอาชีพ

สัดส่วนผู้เข้าบำบัดที่เป็น นร./นศ. แยกระดับการศึกษา

การประเมินลักษณะการใช้ของผู้เข้ามาบำบัดรักษาพบว่าเป็นกลุ่มผู้เสพและกลุ่มผู้ติดในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง (มากกว่าร้อยละ 90) โดยสัดส่วนกลุ่มผู้ติดมีแนวโน้มลดลง ขณะที่สัดส่วนกลุ่มผู้เสหมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในปี 2556 พบว่าเป็นกลุ่มผู้เสพถึงร้อยละ 60.9 ขณะที่สัดส่วนกลุ่มผู้ติดลดลงเหลือร้อยละ 31.0 ส่วนผู้ติดยาเสพติดรุนแรงมีเพียงร้อยละ 8.1 การเข้ามาบำบัดรักษาในกลุ่มผู้เสพยาเสพติดมีการเข้ามาบำบัดรักษาแล้วจำนวน 1-2 ครั้ง ในด้านราคาของน้ำดื่มในกระท่อมในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมาราคาค่อนข้างทรงตัว ปี 2556 ราคาเฉลี่ย 70-150 บาท

ผู้ที่มีการใช้น้ำดื่มในกระท่อมจะไม่ใช่ยอมรับของสังคมมากนัก ต่างจากการกินใบกระท่อมที่สังคมโดยเฉพาะสังคมในพื้นที่ภาคใต้ที่ถือว่าการกินใบกระท่อมเป็นธรรมเนียมที่สืบทอดกันมาหลายศตวรรษ แต่อย่างไรก็ตามคนในชุมชนก็ยังเห็นว่าการดื่มน้ำดื่มในกระท่อม ยังดีกว่าการใช้น้ำดื่มหรือเฮโรอีน แต่จากการที่ผู้เสพน้ำดื่มในกระท่อม มีการเดิมสารแปลกปลอม เช่น ผงยาจุดกันยุง การนำกระท่อมบดผสมนมเปรี้ยวที่เรียก “วันทูล” ที่นิยมกันในภาคใต้ตอนบน การเดิมสารฟลูออเรสเซนต์ที่ได้จากการขูดผงสีขาวในหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ จะเรียกว่า “ห้าคุณร้อย” “แปดคุณร้อย” ที่มีการเดิม เหล้าแห้ง โซดา และยาแก้ปวดประสาทที่เรียกว่า โซลเม และการผสมซีเก๊าศพที่เรียกว่าสูตรอวตารหรือสูตรตายโหง สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีการออกคำสั่งให้ออกตรวจและกำจัดต้นกระท่อมในทุกพื้นที่ จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคน้ำกระท่อมที่มีส่วนผสมต่างๆ ในกลุ่มเยาวชนชายภาคใต้ โดย วิชา ด้านธำรงกุล และคณะ ในปี 2553 พบว่าฤทธิ์ของน้ำกระท่อมทำให้ผู้ดื่มส่วนใหญ่มีอาการเคลิบเคลิ้ม เพลิดเพลิน สบายใจ ทำให้อ่อนหลับสบาย ผลเสียต่อสุขภาพยังไม่ปรากฏถึงความรุนแรงที่ชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาในการดื่มน้ำกระท่อมยังไม่ยาวนาน อย่างไรก็ตามมีวัยรุ่นบางส่วนที่รับรู้ผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงจากการดื่มน้ำกระท่อมจนอยู่ในภาวะที่ติดอันได้แก่ ตัวชืด ตาเหลือง หงุดหงิด ปากและตัวสั่น ปากแตกชืด นอนไม่หลับ หนาวเย็นเมื่อถูกฝน ตลอดจนอันตรายจากการใส่ส่วนผสมต่างๆที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย เช่น สารจากหลอดไฟ ยาแก้ปวดส่งผลให้เกิดอาการลำไส้เปื่อย ลำไส้เน่า ปวดท้องอย่างรุนแรง และถึงขั้นเสียชีวิต ซึ่งการรับรู้ผลกระทบเหล่านี้ ส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อ เห็นอาการของคนรู้จัก หรือจากคำบอกเล่าของผู้อื่น อย่างไรก็ตามมีผู้ดื่มน้ำดื่มในกระท่อมเพียงอย่างเดียวที่อาจจะมีผลกระทบต่อสุขภาพ มีบันทึกของประเทศไทยสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆระบุว่า การใช้ยาแก้ไอเป็นเวลานานทำให้เกิดปัญหาในระบบปัสสาวะ สูญเสียความจำ สับสนและส่งผลเสียต่อดับ ขณะเดียวกันการเดิมยาแก้กันยุงที่มีส่วนผสมของสารไพเรTHRIN จะทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ วิงเวียน หายใจขัดรวมถึงทำให้เกิดอาการภูมิแพ้ที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

นอกจากนี้ผลจากการศึกษาวิจัยของคณะทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสุขภาพชุมชนท้องถิ่นภาคใต้ ซึ่งทำการศึกษาระบาดของกระท่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในปี 2555 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 เคยเสพยากระท่อมมาก่อน โดยส่วนใหญ่เคยเสพยาแล้วไม่เกิน 2 ปี วิธีการเสพยาส่วนใหญ่ร้อยละ 87.8 จะเสพยาโดยวิธีผสม ซึ่งส่วนผสมหลัก ได้แก่ กระท่อม ยาแก้ไอ น้ำโค้ก บางราย

อาจมีการผสมยากันยุง นมเปรี้ยว ไข่เหล็ก หรือใบลองกอง เป็นต้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.5 ระบุว่ามิใช่ผู้เสพกระท่อมที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาหากพอสมควร ซึ่งกระท่อมที่เสพส่วนใหญ่เป็นการเสพในลักษณะผสมกับตัวยาอื่นๆดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ยังพบว่าการเสพติดกระท่อมไม่ได้มีความเชื่อมโยงกับยาเสพติดชนิดอื่นๆ ไม่ได้ส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดชนิดอื่นๆ รุนแรงขึ้น การออกฤทธิ์ของสารเคมีในการเสพกระท่อมไม่รุนแรงเฉียบพลัน การทำลายสุขภาพจะค่อยๆ ดำเนินไปอย่างช้าๆ ผู้เสพจึงไม่รู้สึกว่าสร้างผลเสียหยาอะไรที่นอกเหนือไปจากเสียค่าใช้จ่าย

แหล่งข้อมูล

1. สภาพการใช้สารเสพติด พ.ศ. 2551 : คณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด และสำนักงาน ป.ป.ส.
2. สภาพการใช้สารเสพติด พ.ศ. 2554 : คณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด และสำนักงาน ป.ป.ส.
3. พืชกระท่อมในสังคมไทย : สาวิตรี อึ้งฉานกรชัย และอาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา, 2548
4. กระท่อม พืชเสพติดหรือสมุนไพร : อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ, 2549
5. รายงานข่าวกรองคดีสำคัญ ส่วนข่าวกรองยุทธศาสตร์ สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
6. สถิติการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส.
7. ข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษายาเสพติดจากระบบ บสต. กระทรวงสาธารณสุข
8. ข้อมูลการข่าว สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค 9 สำนักงาน ป.ป.ส.
9. การแพร่ระบาดของกระท่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ปี 2555 โดย คณะทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสุขภาพชุมชนท้องถิ่นภาคใต้
10. พืชกระท่อมในประเทศไทย ควรหรือไม่ที่จะยกเลิกกฎหมายและให้อยู่ภายใต้การควบคุมของชุมชน โดยพาสคาล ทั้งเก
11. ปัญหาสารเสพติดในวัยเสี่ยง : ที่สังคมต้องเข้าใจ โดย วิภา ด้านธำรงกุล และคณะ
12. สถิติผู้เข้ารับการบำบัดรักษา (ประมวลจากระบบคลังข้อมูลยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.)
13. สถิติผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติด (ประมวลจากระบบคลังข้อมูลยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.)